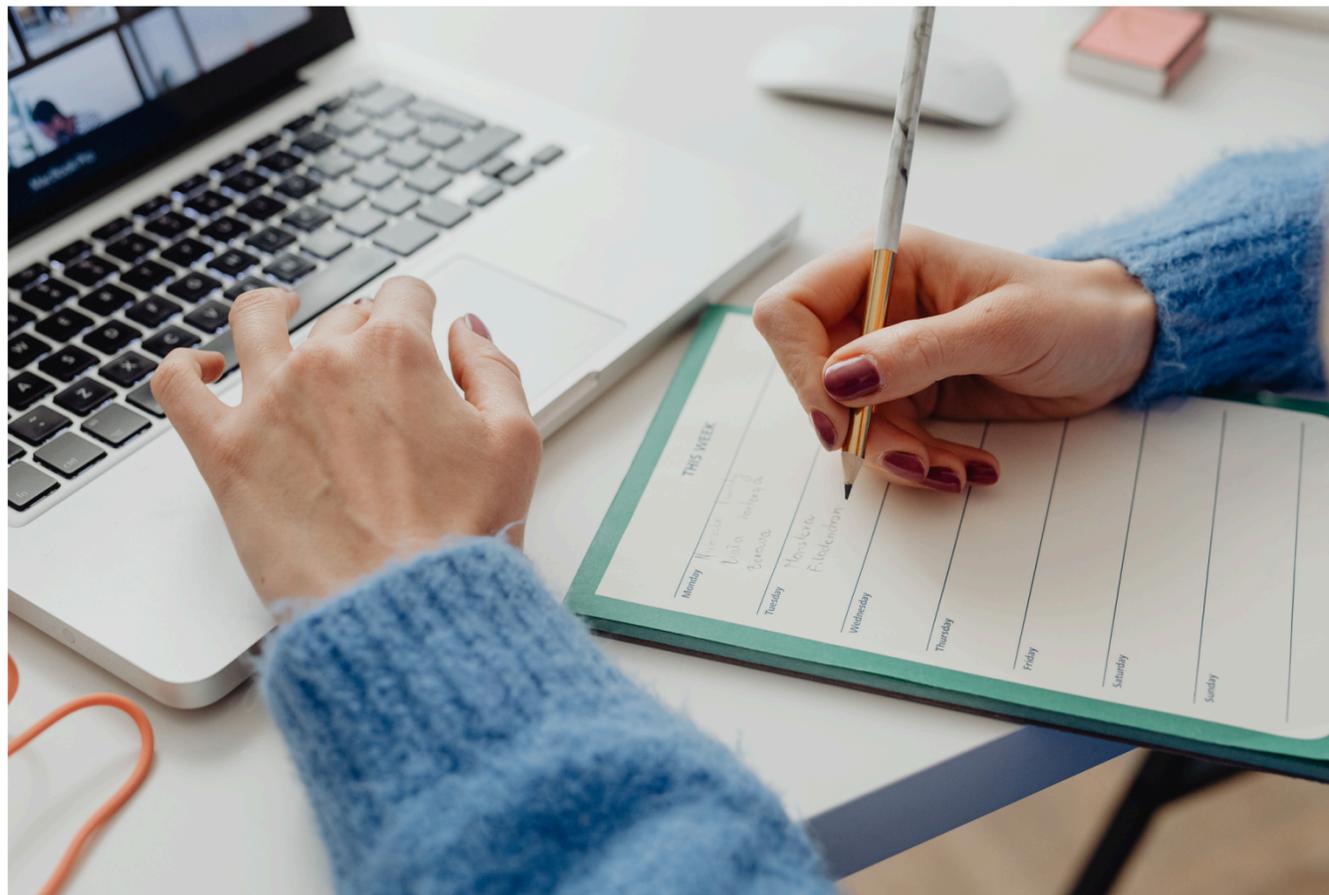


VÕTA SUUNDUMUSED - KUHU ME LIIGUME?



Mai Timmi
Kasvulava OÜ



KASVULAVA OÜ JA VÕTA

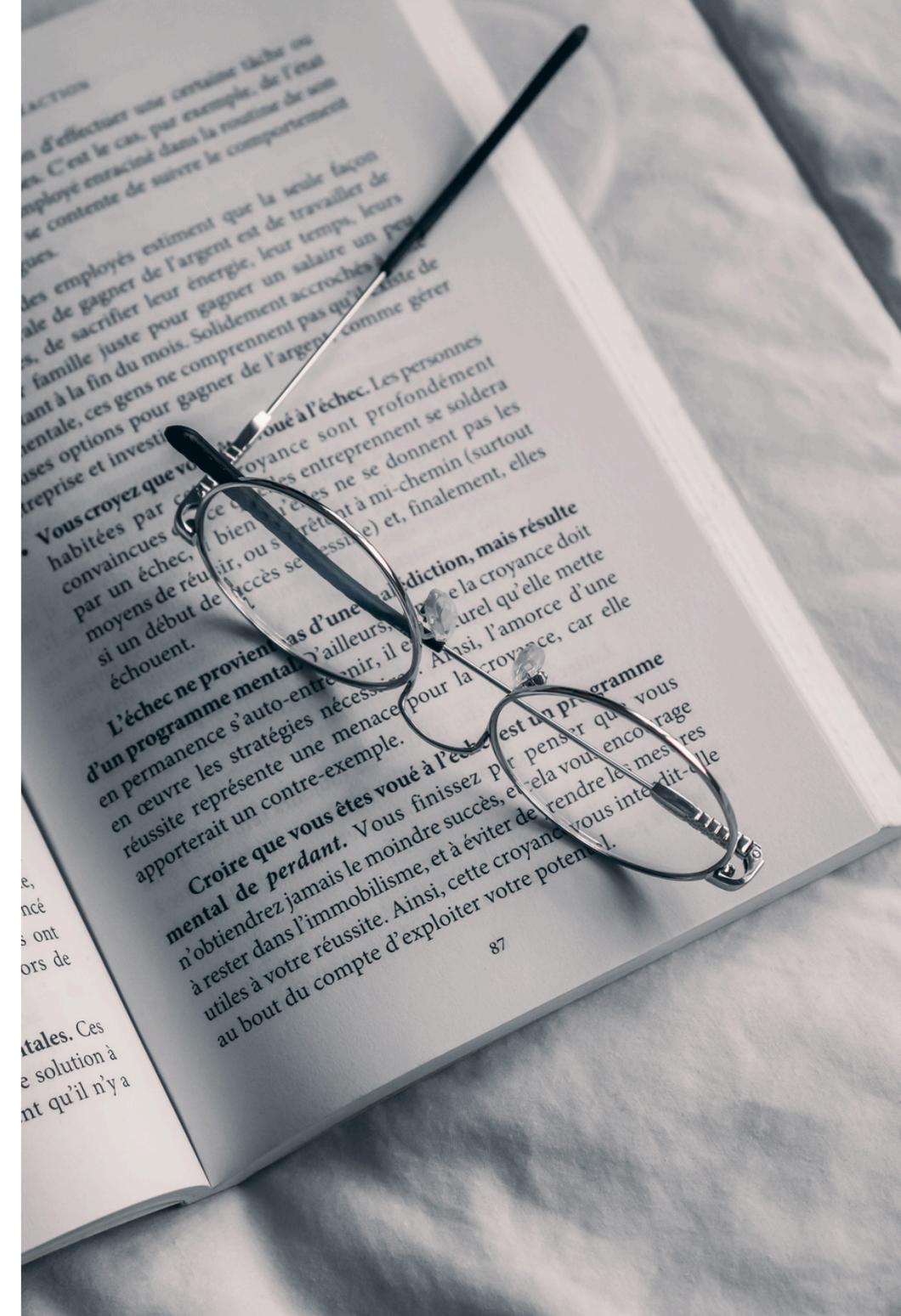
Partner VÕTA arendustegevuste läbiviimisel
Haridus- ja Teadusministeeriumile aastast 2021.

- VÕTA võrgustikuseminarid, ühisvõrgustikuseminarid
- VÕTA baaskoolitused hindajatele, nõustajatele
- Praktikute suhtluskeskkond EPALes
- Taskuhäälingud
 - Töökogemuse arvestamisest (Tiina Kolga)
 - Iirimaa ja Eesti süsteemide võrdlusest (Marin Johnson)
 - Õppija kogemus VÕTAgaga (...)
- Artiklid jm toetavad materjalid nõustajatele, hindajatele



TÄNASES ETTEKANDES

- Vaatleme erinevaid mudeleid VÕTA rakendamisel ja mõtestame Eesti praktikat nende kaudu
- Tähelepanekuid ja märkamisi aruteludest VÕTA praktikutega
- Arenguvajadustest ja tulevikusuundumustest



VÕTA EESMÄRGIKS ON

- **väärtustada isiku kompetentsust** ning edendada võrdseid võimalusi selle hindamiseks ja tunnustamiseks, sõltumata teadmiste ja oskuste omandamise ajast, kohast ja viisist;
- **toetada elukestvat õpet** ning **mobiilsust** haridussüsteemi ja tööturu vahel ning nende sees;
- **parandada inimeste, sh sotsiaalselt ebasoodsas olukorras isikute juurdepääsu haridusele**, avardada nende võimalusi hariduse omandamiseks ja **tööturul konkureerimiseks** ning toetada nii üksikisiku kui ühiskonna ressursside tõhusamat kasutamist.

VÕTA HETKEOLUKORD EESTIS

- VÕTAt rakendatakse nii kõrg-, kutse- kui mitte-stationaarses üldhariduses
- Koolid on VÕTA korralduses üsnagi autonoomsed, arendused baseeruvad praktikatel
- VÕTA praktikud koolides on võrgustunud ja vahetavad omavahel aktiivselt kogemusi
- Väljakujunenud protsessid, mille uuendamises, analüüsis ollakse pigem tagasihoidlikud
- “väike osa” spetsialistide, õppejõudude / õpetajate igapäevatööst

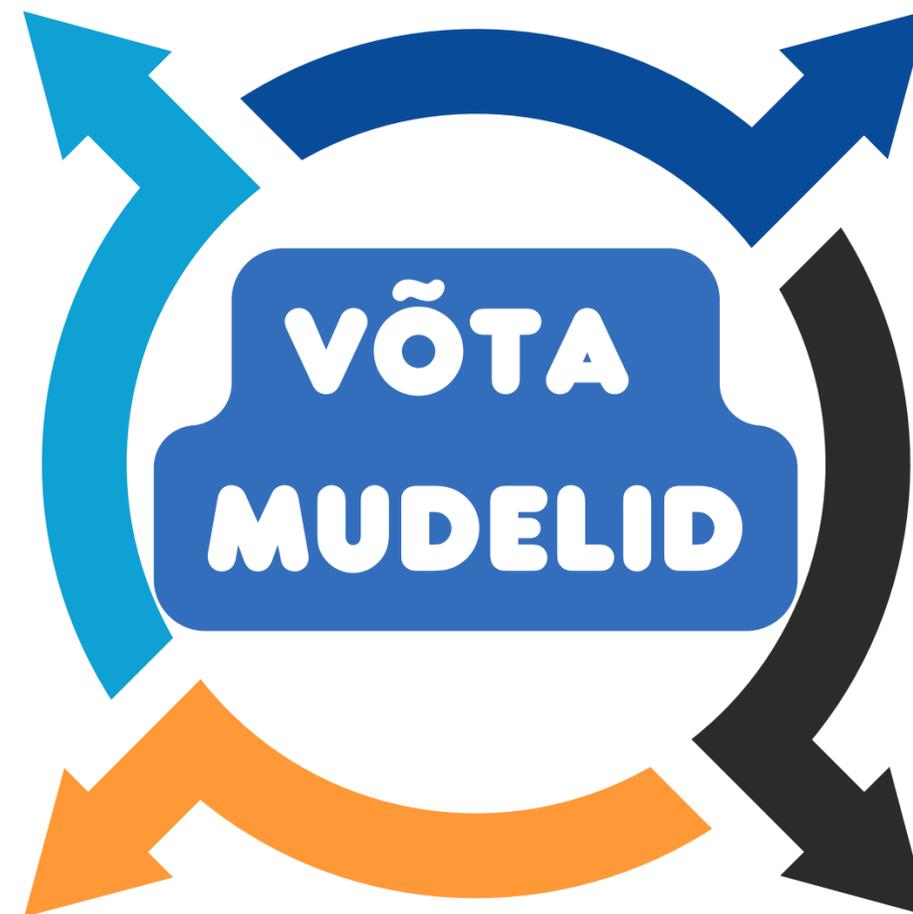


JÕUGA SOBITAMISE MUDEL

(ing k. Procrustean Model) lähtub rangest arusaamast, et **õppija varasem kogemus peab täpselt sobituma** olemasolevate õpiväljundite või ainemahtude raamidesse.

ÕPPIMISE JA ARENGU MUDEL

(ing. k. Learning and Development Model) puhul on fookuses see, kuidas **VÕTA protsess toetab õppija arengut.**



RADIKAALNE MUDEL

(ing. k. Radical Model) seab kahtluse alla formaalhariduse ülimuslikkuse ja eeldab, et **mitteformaalne ja informaalne õppimine on sama väärtuslik.**

TROOJA HOBUSE MUDEL

(ing. k. Trojan Horse Model) kirjeldab **VÕTA-d kui muudatuste käivitajat**: VÕTA kaudu rakendatavad hindamispraktikad pannakse proovile.

JÕUGA SOBITAMISE MUDEL

Puuduolevat ei arvestata ja üleliigset ei väärtustata.

Praktiline tulemus on sageli see, et õppija peab läbima kursuseid ka siis, kui tal on osa kompetentsidest juba olemas.

ÕPPIMISE JA ARENGU MUDEL

Väärtustatakse eneserefleksiooni, õpikogemuse sõnastamist ja teadlikuks õppijaks kujunemist.

Hindamine ei ole vaid „kontroll“, vaid **dialog**, mis aitab õppijal mõista oma oskusi ja puudujääke ning kujundada edasist õpiteed.



KUIDAS?

RADIKAALNE MUDEL

Õppija kogemus on **keskne** ning hindamine lähtub tema tegelikust pädevusest, mitte sellest, kuidas ta seda on omandanud.

Tunnustatakse kogukondlikku, töökohal ja elukogemusel põhinevat õppimist.

TROOJA HOBUSE MUDEL

Kui õppija toob süsteemi **reaalsed töömaailma pädevused**, sunnib see õppeasutust üle vaatama oma **õppekavasid, hindamise viise ja kvaliteedikriteeriume**.

Mudel näeb VÕTA-t strateegilise vahendina hariduse uuendamiseks ja süsteemse muutuse loomiseks.

JÕUGA SOBITAMISE MUDEL

- Soodustab juba eelisega õppijaid
- Taastoodab hierarhiat, vähene kaasamine

ÕPPIMISE JA ARENGU MUDEL

- Toetab enesearengut
- Kuid soosib neid, kes juba valdavad akadeemilisi norme

SOTSIAALNE MÕJU

RADIKAALNE MUDEL

- Suunitlus ühiskondlike struktuuride muutmisele
- Võimestab arvamusid, mis muidu jäävad varju

TROOJA HOBUSE MUDEL

- Edendab kaasamist
- Toob kaasa järkjärgulisi, kuid sisulisi muudatusi haridusasutuses

JÕUGA SOBITAMISE MUDEL

(ing k. Procrustean Model) lähtub arusaamast, et **õppija varasem kogemus peab täpselt sobituma** olemasolevate õpiväljundite või ainemahtude raamidesse.

Eesti tänane lähenemine!

ÕPPIMISE JA ARENGU MUDEL

(ing. k. Learning and Development Model) on fookuses see, kuidas **VÕTA protsess** etab õppija arengut.

VÕTA MUDELID

RADIKAALNE MUDEL

(ing. k. Radical Model) seab kahtluse alla formaalhariduse ülimuslikkuse ja eeldab, et **mitteformaalne ja informaalne õppimine on sama väärtuslik**.

TROOJA HOBUSE MUDEL

(ing. k. Trojan Horse Model) kirjeldab **VÕTA-d kui muutuste käivitajat**: VÕTA kaudu rakendatavad hindamispraktikad pannakse proovile.

LÄHIAJA VÄLJAKUTSED



- Õppe paindlikkuse nimel toimub palju arendusi nii Euroopas kui Eestis – kuidas süsteem tervikuna “pildil” hoida ning arendada ühtlaselt?
- Tehnoloogilised keskkonnad / tehisaru võimalused VÕTA raamistikus vajavad arendamist, katsetamist ja rakendamist.

LÄHIAJA VÄLJAKUTSED

- Enesehindamise tööriistade arendamisel tasub silmas pidada ka VÕTA spetsiifikat
- VÕTA tuleb senisest enam tööle panna haridustee katkestanute / tagasipöördujate jaoks.
- VÕTAl on rohkem potentsiaali nii õppe / õppekavade kvaliteedi edenduses kui haridustee katkestanute tagasitoomisel haridussüsteemi.



- Huvi korral liitu EPALE kogukonnaga
“VÕTA praktikute kogukond”
- Spotyfyst otsi üles “VÕTAME kuulda!” lood!



AITÄH!

Mai Timmi

www.kasvulava.ee

